

POSTANOWIENIE

Dnia 18 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

w sprawie z odwołania P.S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Wałbrzychu
o wysokość renty rodzinnej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 18 września 2025 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z dnia 30 marca 2023 r., sygn. akt III AUa 229/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Wałbrzychu Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych w Wałbrzychu decyzją z 2 grudnia 2021 r., realizując wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z 5 października 2021 r., przyznał P.S. prawo do renty rodzinnej po zmarłej matce J.S. od 1 lipca 2019 r., tj. od daty określonej wyrokiem Sądu.

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z 24 lutego 2022 r., sygn. akt VI U 30/22 oddalił odwołanie i odstąpił od obciążania ubezpieczonego kosztami procesu.

Wyrokiem z 30 marca 2023 r., sygn. akt III AUa 229/22, Sąd Apelacyjny w Szczecinie oddalił apelację odwołującego się P.S. Sąd ten wskazał, że ubezpieczony nie zdołał zaprzeczyć ustaleniom dokonany przez Sąd pierwszej

instancji. Zarzuty apelacji stanowią jedynie niczym niepopartą polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego. Ogólnikowo sformułowany zarzut sprowadzający się do wyrażenia niezadowolenia z zapadłego rozstrzygnięcia, nie może być podstawą kwestionowania prawidłowości przeprowadzonego przez Sąd postępowania, a w szczególności poczynionych ustaleń faktycznych, jak również dokonanej oceny zgromadzonego materiału dowodowego.

Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania, że wyliczenia dokonane przez organ rentowy były prawidłowe i jednocześnie zgodne z przepisami prawa. Stąd też rację należało przyznać Sądowi Okręgowemu, który nie dopatrył się żadnych nieprawidłowości w powyższych wyliczeniach. Również roszczenie ubezpieczonego o przyznanie mu odsetek od świadczenia rentowego było nieuzasadnione.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną odwołujący się w całości.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawach przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 (występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego) oraz pkt 4 (oczywista zasadność skargi kasacyjnej) k.p.c.

Skarżący podkreślił, że od początku i konsekwentnie, zarówno w pierwszej, jak i w drugiej instancji, domagał się dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, celem ustalenia, czy przyznana mu renta rodzinna została obliczona w sposób prawidłowy, w szczególności, czy przyjęte do wyliczeń świadczenie emerytalne należne jego zmarłej matce, obliczone zostało w sposób najbardziej dla niej korzystny (w myśl art. 11 ustawy emerytalnej).

W niniejszej sprawie Sąd pierwszej instancji, w ślad za organem rentowym, ograniczył się do przytoczenia przepisów ustawy emerytalnej dotyczących zasad ustalania wysokości renty rodzinnej i powielając wyliczenia organu rentowego uznał je za prawidłowe. W ocenie skarżącego Sąd nie ma wiedzy specjalnej, umożliwiającej mu zweryfikowanie obliczeń dokonanych przez organ rentowy, a zatem konieczne było w niniejszej sprawie zasięgnięcie informacji specjalnych i zlecenie wyliczenia wysokości świadczenia należnego ubezpieczonemu, a w tym

także wysokości świadczenia należnego zmarłej matce ubezpieczonego, biegłemu z zakresu ustalania prawa i wysokości świadczeń z FUS. Ubezpieczony wniosek taki składał przed Sądem pierwszej instancji, jednakże Sąd wniosku tego nie rozpoznał, ograniczając postępowanie dowodowego do dokumentów znajdujących się w aktach sprawy organu rentowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującego się nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie

prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawiono jakiegokolwiek argumentacji, która mogłaby uzasadniać przyjęcie, że w sprawie ujawniło się istotne zagadnienie prawne, dotyczące wyliczenia wartości przedmiotu sporu. Poza sformułowaniem samego zagadnienia nie wykazano, że wywołuje ono poważne wątpliwości interpretacyjne, o charakterze ogólnym, wychodzącym poza indywidualną sprawę skarżącego, które by wymagały wypowiedzi Sądu Najwyższego.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas,

gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, Nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, Nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje przy tym skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona; konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie* (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03).

Skarżący nie wykazał, aby w sprawie zachodziła oczywista zasadność skargi kasacyjnej. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej w tym zakresie stanowi w znacznej mierze polemikę z oceną stanu faktycznego i materiału dowodowego przedstawioną przez Sąd drugiej instancji, która jest niedopuszczalna w świetle treści art. 398³ § 3 k.p.c.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

[KK]

[SOP]

